

# Krafttak for røykfrie sykehus

– Helsevesenet må bli et sted som forbindes med røykfrihet, sa Legeforeningens president Hans Kristian Bakke på en dagskonferanse om røykfrie sykehus.

Konferansen Røykfrie sykehus – hvordan lar det seg gjennomføre? ble arrangert i begynnelsen av november. Temaer var også helseskader ved aktiv og passiv røyking, myter og fakta om avhengighet og hvordan motivere og informere ansatte og pasienter.

Helseminister Dagfinn Høybråten innledet om hvorfor det er så viktig at sykehusene blir røykfrie: – Sykehusansatte er viktige rollemodeller når det gjelder røyking og mange vil mene at det umulig kan være så farlig å røyke når selv ansatte ved sykehus gjøre det. Vel halvparten av landets sykehus har etablert et tilbud om hjelp til røykeslutt for ansatte og erfaring viser at effekten av restriksjoner er større hvis det samtidig tilbys hjelp til røykeslutt. Alle sykehusansatte bør derfor ha tilbud om hjelp tilgjengelig.

– Mitt klare råd til restriksjoner er at ingen ansatte ved norske sykehus skal røyke når de er på jobb. Stadig flere sykehus følger dette. For å lykkes i arbeidet med røykfrie sykehus, er det likevel viktig at sykehusledelsen og de ansatte spiller på lag og at alle blir involvert i prosessen for å sikre et miljø som kan være til glede for både pasienter, pårørende og ansatte, sa Høybråten.

– Jeg har med glede lagt merke til at både Legeforeningen, Sykepleierforbundet, Helse- og Sosialforbundet og Kommuneforbundet går inn for at ansatte i sykehusene ikke skal røyke når de er på jobb – av hensyn til pasientene. Jeg er glad for at sykehuseiere og de ansattes organisasjoner står sammen. Da får vi det til, sa Høybråten.

## Samarbeider om røykfrie sykehus

Legeforeningen har inngått et samarbeid med Norsk Sykepleierforbund, Norsk Helse- og Sosialforbund og Norsk Kommuneforbund der intensjonen er at alle sykehus skal være røykfrie innen 1.3. 2003. Dette innebærer at ingen ansatte skal røyke i arbeidstiden.

– Vi ønsker helt røykfrie sykehus og det skal heller ikke røykes utenfor inngangene, sa Hans Kristian Bakke da han innledet til paneldebatt. – Legeforeningen har i lengre tid vært opptatt av dette spørsmålet og fra 1. mars neste år håper jeg at alle ansatte ved sykehus som inntil da har røykt, føler seg ivaretatt. Vi forventer at helseforetakene slutter aktivt opp om dette tiltaket, sa Bakke.

## Humor og symbolverdi

– Vi vil sette i gang en rekke tiltak for å nå målet om at alle sykehus skal være røykfrie innen utgangen av februar neste år, sa 2. nestleder i Norsk Sykepleierforbund, Åse



Sammen om røykfrie sykehus: Åse Jakobsen (f.v.), Hans Kristian Bakke, Lars Grønseth og Kjellfrid Blakstad. Foto L.B. Johannessen

Jakobsen. – For å nå målet, er det imidlertid viktig å ha de ansatte med på laget. Humor er en utmerket måte å få frem budskapet på og vi vil derfor arrangere interne konkurranser og revyer samt utarbeide informasjonsmateriale og arrangere allmøter. I tillegg skal det utarbeides slagord og vi vil ha møter med ledelse og helseforetak. Ledere som står frem som gode forbilder gir en viktig symbolverdi, sa Åse Jakobsen, som dessuten mente at Sosial- og helsedirektoratet burde etablere en røykfripris til sykehus som klarer å gjennomføre full røykfrihet.

Nestleder i Norsk Helse- og Sosialforbund, Kjellfrid Blakstad understreket at motivasjon blir viktig: – Vi må klare å formidle at røykfrihet gir et totalt bedre arbeidsmiljø og vi må holde prosessen levende og være gode forbilder. Det skal være gøy å slutte å røyke, og vi trenger noe mer enn skremser. De ansatte må være med i prosessen hele veien og vi må unngå at de ansatte blir «skaprøykere».

Informasjonssjef Lars Grønseth i Landsforeningen for Hjerter- og Lungesyke var først og fremst opptatt av brukerne. Organisasjonen har nylig vedtatt å innføre totalt røykeforbud ved alle organisasjonens institusjoner fra 1.1. 2003. – Brukerne er utgangspunktet, sa Grønseth. – Det må være en pasients rettighet å slippe røyklukt. For å få gjennomført røykfrie arbeidsplasser må det imidlertid innføres et reglement som gjør forbudet lovlig rent juridisk, sa Grønseth som også var opptatt av hva som tilbys de ansatte. – Vi ønsker ikke ytterligere å stigmatisere røykerne, sa han.

Lise B. Johannessen  
Informasjonsavdelingen

## legefakta lege

Medlemmer av Norsk medisinstudentforening (Nmf) etter universitet/by og innmeldingsår 2000–02 per 11.11. 2002

	Totalt	2000	2001	2002
Univ. i Oslo	880	204	154	147
Univ. i Bergen	800	203	158	182
NTNU Trondheim	466	95	80	101
Univ. i Tromsø	395	91	88	74
<b>Norge totalt</b>	<b>2 541</b>	<b>593</b>	<b>480</b>	<b>504</b>
Dublin	92	24	4	32
Krakow	76	26	17	4
Pécs	74	48	2	2
Debrecen	71	23	14	9
Szczecin	66	28	8	2
Budapest	56	21	8	5
Odense	46	10	16	5
Praha	39	23	10	3
Leipzig	39	11	14	7
Poznan	37	26	4	2
München	36	10	8	2
Szeged	31	11	1	5
Newcastle <sup>1</sup>	31	6	3	7
København	24	6	10	4
Warszawa	23	8	3	4
Amsterdam	23	3	2	0
Lübeck	23	5	4	2
Århus	16	3	3	3
Freiburg	16	9	0	2
Würzburg	16	0	4	0
Berlin	12	2	4	0
Kiel	10	1	2	1
Bochum	10	2	0	1
Dundee	9	5	4	0
Malta	8	1	2	1
Erlangen	8	2	0	0
Jena	7	1	1	2
Liverpool	7	0	2	1
Hamburg	6	1	1	3
Tübingen	6	1	0	2
Newcastle <sup>2</sup>	6	0	6	0
Rostock	6	3	0	1
Düsseldorf	6	1	0	2
Giessen	5	2	1	0
<b>Utlandet totalt</b>	<b>1 018</b>	<b>342</b>	<b>172</b>	<b>123</b>
<b>Nmf totalt</b>	<b>3 559</b>	<b>935</b>	<b>652</b>	<b>627</b>

<sup>1</sup> Newcastle, Australia

<sup>2</sup> Newcastle, England

Kilde: Legeforeningens medlemsregister. Tabellen inkluderer kun medisinstudenter som fortsatt er medlemmer av Nmf. Ved skifte av studiested er det nåværende studiested og ikke studiestedet på innmeldingstidspunktet som er lagt til grunn i tabellen. Kun universiteter med minst fem Nmf-medlemmer er tatt med i tabellen. Se også Internett: <http://www.legeforeningen.no/index.db?id=18#medisinstudenter>